

CONTENTS

Introduction	5
THEORY	
1. The term of cultural heritage as a subject of scientific considerations	9
1.1. Heritage as a cultural palimpsest and its reading	11
1.2. Heritage as a transfer process	19
1.3. Cultural heritage – elite or common value?	21
1.4. Social co-creation of heritage value	29
1.5. Heritage – approach integration	37
PRACTICE	
2. Reading the palimpsest – local cultural heritage in scientific research and their practical dimension	43
2.1. The Gliwice palimpsest – architectural heritage of the city viewed through the activity of architects	49
2.1.1. The essential scope of the project	50
2.1.2. Project structure and execution	55
2.2. Architecture of Upper Silesia in the second part of 20th century – the Upper Silesian palimpsest from an interdisciplinary perspective	61
2.2.1. The interdisciplinary research team and work methodology	62
2.2.2. Reflector “Architecture and urban planning” – individual work and final conclusions	67
2.3. Heritage of historical workers’ housing estates in Upper Silesia in the example of the Zandka residential area in Zabrze – the palimpsest of place in interdisciplinary studies	71
2.3.1. Methodological approach and creation of the research team	74
2.3.2. Assumptions and research questions	75
2.3.3. Studies in the interdisciplinary team	78
2.3.4. Final conclusions and practical recommendations	83
3. Working together – architectural heritage as the subject of research and project workshop	85
3.1. Why workshops? – a methodological reflection	87
3.1.1. Assumptions and objectives	87
3.1.2. Workshop as a research and creative process – methodology, techniques, tools and work organisation	88
3.2. Heritage as the subject and the topic of student workshops – selected examples of activities	90
3.2.1. “Checkpoint Korbielów”	90
3.2.2. “Project Tywrów” – studies, project concept and revitalisation activities around the former Dominican church and abbey complex in Tywrów as a valuable architectural heritage of former Kresy Wschodnie (Eastern Borderland)	93
3.2.3. “Biskupice” – cooperation with the local community	109
3.2.4. Architecture on the road: A different look at the architectural city heritage – perception and education	117
4. Local heritage in the perspective of international collaboration	125
4.1. Lazio – Silesia Brownfields: Comparative Analysis and Creative Ideas	128
4.1.1. Project scope and objective	131
4.1.2. The work method	132
4.1.3. Summary of project achievements	137
4.2. Cooperation related to Master’s Degree dissertations	140
4.2.1. GIS urban analysis for brownfield revitalization – comparison between Silesia and Southern Lazio	140
4.2.2. The revitalization of ul. Londzina – enhancing workers’ estate as post-industrial historical heritage in Zabrze, Poland	143
4.3. San Pietro Infine – The Place and Memory – Il Luogo e la Memoria – miejsce i pamięć	146
4.3.1. Subject and scope of work	148
4.3.2. Project results and conclusion	150
4.4. Lazio – Tuscany – Silesia: Heritage Sites in Conservation Perspective (2018–2019)	152
4.4.1. Subject, scope of work	152
4.4.2. Project execution and conclusion	157
4.4.3. Project summary	158
4.5. “Heritage of Silesia” – Searching for a Common Language in Architecture’ – International Summer School of Architecture (2019)	160
4.5.1. Subject, scope of work and project structure	160
4.5.2. Project results and conclusion	164
5. Summary	166
Bibliography	170
List of photos	177
Abstract	181

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
TEORIA	
1. Pojęcie dziedzictwa kulturowego jako przedmiot rozważań	9
1.1. Dziedzictwo jako palimpsest kulturowy i jego odczytywanie	11
1.2. Dziedzictwo jako proces przekazywania	19
1.3. Dziedzictwo kulturowe - wartość elitarna czy powszechna?	21
1.4. Społeczne współtworzenie wartości dziedzictwa	29
1.5. Dziedzictwo - integracja podejścia	37
PRAKTYKA	
2. Odczytywanie palimpsestu – lokalne dziedzictwo kulturowe w badaniach naukowych i ich praktyczny wymiar	43
2.1. Palimpsest gliwicki – dziedzictwo architektoniczne miasta przez pryzmat działalności architektów	49
2.1.1. Zakres merytoryczny projektu	50
2.1.2. Struktura i realizacja projektu	55
2.2. Architektura Górnego Śląska drugiej połowy XX wieku – górnśląski palimpsest w perspektywie interdyscyplinarnej	61
2.2.1. Interdyscyplinarny zespół badawczy i metoda pracy	62
2.2.2. Reflektor „Architektura i Urbanistyka” - praca indywidualna i wnioski końcowe	67
2.3. Dziedzictwo historycznych osiedli robotniczych Górnego Śląska na przykładzie osiedla Zandka w Zabrze – palimpsest miejsca w badaniach interdyscyplinarnych	71
2.3.1. Podejście metodologiczne i tworzenie zespołu badawczego	74
2.3.2. Założenia i pytania badawcze	75
2.3.3. Realizacja badań w zespole interdyscyplinarnym	78
2.3.4. Wnioski końcowe i rekomendacje aplikacyjne	83
3. Pracując wspólnie - dziedzictwo architektoniczne jako przedmiot warsztatów badawczo-projektowych	85
3.1. Dlaczego warsztaty? – refleksja metodologiczna	87
3.1.1. Założenia i cele	87
3.1.2. Warsztat jako proces badawczy i twórczy – metodyka, techniki, narzędzia i organizacja pracy	88
3.2. Dziedzictwo jako przedmiot i temat warsztatów studenckich – wybrane przykłady działań	90
3.2.1. „Checkpoint Korbielów”	90
3.2.2. „Project Tywrow” – badania, koncepcja projektowa i działania rewitalizacyjne wokół poddominikańskiego zespołu kościelno-klasztornego w Tywrowie jako cennego dziedzictwa architektury dawnych Kresów Wschodnich	93
3.2.3. „Biskupice” – współpraca z lokalną społecznością	109
3.2.4. Architektura w drodze: Inne spojrzenie na dziedzictwo architektoniczne miasta – percepcja i edukacja	117
4. Dziedzictwo lokalne w perspektywie współpracy międzynarodowej	125
4.1. Lazio – Silesia Brownfields: Comparative Analysis and Creative Ideas	128
4.1.1. Cel i zakres projektu	131
4.1.2. Metoda pracy	132
4.1.3. Podsumowanie osiągnięć projektu	137
4.2. Współpraca w zakresie badawczych prac magisterskich	140
4.2.1. GIS urban analysis for brownfield revitalization – comparison between Silesia and Southern Lazio	140
4.2.2. The revitalization of ul. Londzina – enhancing workers' estate as post-industrial historical heritage in Zabrze, Poland	143
4.3. San Pietro Infine – The Place and Memory – Il Luogo e la Memoria – Miejsce i Pamięć	146
4.3.1. Temat i zakres pracy	148
4.3.2. Wyniki i zakończenie projektu	150
4.4. Lazio – Tuscany – Silesia: Heritage Sites in Conservation Perspective (2018-2019)	152
4.4.1. Temat, zakres pracy	152
4.4.2. Realizacja i zakończenie projektu	157
4.4.3. Podsumowanie projektu	158
4.5. „Heritage of Silesia” – Searching for a Common Language in Architecture’ – International Summer School of Architecture (2019)	160
4.5.1. Temat, zakres pracy i struktura projektu	160
4.5.2. Wyniki i zakończenie projektu	164
5. Podsumowanie	166
Bibliografia	170
Spis fotografii	179
Streszczenie	182